

כבשים רבצו, והדסה הניחה להן ל" נוח מעט. היא ישבה והביטה בגבעות שממול. השד יודע איפוא עובר כאן הגבול בדיוק — והיא לבדה עם הכבשים, ורק רובה הצ'יאוטומטי איתה.

על מה חושבים בשעות ארוכות אלו של שהיה כשדה? על הכל. על הבית ועל עודי, שהיא גרה עמו בחדר משפתה. על הבעיות הקטנות המתעוררות יום יום. סיפורי רכי לות מעודנים, שלם בקבוצ (ואולי דווקא בקי בוך) מוצאים להם אזניים קשובות. ועל הגבול? לא, הוא לא מפריע בכלל. ודאי שהוא קיים, ויש להציץ מדי פעם למזרח ולראות שהכל שליו ושקט בדיוק כמו בצד הזה. והכבשים מנמנמות בשדה. המון צמר. עוד שבועיים, חג הגז. ואז עושים הרועים חג גם לעצמם. טליה שלמה אוכלים לכה, רק הרועים ועובדי הרי.

אסור להן לנמנם כל כך הרבה, הן חייבות לאכול. הדסה קמה וניסתה לעורר את העדר. הוא לא זו. היא קראה בשמותיהן של כמה כבשים פיקחיות, שיודעות לזכור שמות ומעננים מידי הרועה. "ברררררר, ויזא! בוא... בוא... בואאיי!" היא הוציאה חתיכת לחם מעוך, הושיטה

לא כל נהג שלא שייך למשק היה משתתף, כמוהו, בהרמת החבילות, ממש בהתנדבות.

קצב נזכר והורף. שכבה שניה, שלי (שית, רביעית. שניים מרימים את החבי לוח מלמטה, בתנועות מדויקות של הקל- שונים, תוך חישוב אוטומטי של מרכז הכובד. כד. חריק תופס אותן כרגע המכריע, מעיף אותן קדימה.

הוא מסדר את החבילות, שוקל תוך כדי כך כל חבילה. אם החבילה כבדה ודחוסה, שושטת הרגשה חמה בלבו. חבילה כזאת תי שמר יותר טוב, תשמש מזון טוב יותר לח יות. כשבאות כמה חבילות קלות, שאינן קשר רות כהלכה, מרגיש חריק צביטה בלב. מי עבד אתמול בכיבוש? גועל נפש חכו שני פגש במקלחת. בערב, הפסקות ממש.

לאט לאט התרחקה המשאית מן הגבול. מה שנטוה בטוח. אף אחד לא ילך לגנוב חבילות כבדות. אבל לפני שנה היו איזה אלף חבילות בשדה, ויום אחד נמצאו בלי החוטמים שקשרו אותן. חוטי הפשתן קלים. אפשר ל- עשות מהם חבלים.

הקצב טוב. אם זה ימשך ככה, יעברו את השיא של שלשום. זה טוב. מי יודע? יכול לרדת גשם ולהפוך את החציר לקש. כמו ש- קרה לפני שבועיים.

חבילה אחת התפוררה. סניו של חריק מת- קדרות. אי אפשר להציל את החבילה. המכבש לא יחזור לכאן. צריכים לדבר עם אברהם כקשר עם צורת הכיבוש.

ארוחת הבוקר גילה חרויק פנים מוכרות: ערי הבלונדי, העובד כשליח בקן התנועה החינוכית בתל-אביב. ערי הוא משוער למוסיקה, לכן נהגו לו את האפשרות לפתח את כשרונו בעיר. חוק מזה הוא משר גע להובלת חציר. אפשר לגייס אותו מיד.

עם האחרים זה יהיה יותר קשה. חרויק נטפל לכמה מהאנשים שהסתובבו בסל: "שמע, סידרו אותך אחרי הצהריים בחציר!" אבל החבריא לא נולדו היום, מתחילים לכה, חריק מחייך חיוך מאונס.

עוד חבילה ועוד חבילה. הידיים היו אור מות מרוב נשיאה. "היי הופ! היי הופ!" הי מוך חדר מבעד לחולצה, נדבק לגוף, גיר. שכבת אבק כיסתה את הפנים. פה ושם הו פיעו כתמידם על זרועות המעמיסים הבלתי מאומנים. הם חשבו כבר על המקלחת. אבל חריק לא היה עייף. "נכון שלא איכ פת לכם עוד הובלה?" הוא המריץ. איש לא הודה שזה איכפת לו. חוץ מזה נדבקו גם הם בקדחת החציר. העיקר שיוכלו לישבת ב- ערב בחזרה-אוכל למרוח ריבה על פרסתי לחם, להעיר דרך אגב: "עשינו היום אלף ארבע מאות. זה הלך כמו כלום."

בוקר התקדם. התחיל להיות חם. הן הערה היפה, מוצקת הגוף, שהלכה בי ראש העדר כמעט לא שמה לב לכך. היא הי תה רגילה.

עוד מרחוק הרגישו הכבשים בריח המים. הן ראו את המיכל שעמד בראש הגבעה, מיכנה בודד בלב משטחים צהובי גון, והגי בירו את קצב ההליכה. הכבשים ההולכות בראש פסקו מללחץ שרידי גבעולים וירק ופתחו במרוצה, דהרה שגעונית של מאות כבשים עמוסי צמר.

סיבב השוקת שליד המיכל הצטופפו ה- כבשים, דחפו זו את זו ופעו בקולי קולות. הדסה דחפה אותן, פינתה לה דרך אל המר כל ופתחה את הברו. סילון רחב זרם אל השוקת. הדסה הביטה בכבשים המלקקות מ- תוך השוקת בצמאון, הניחה את הרובה ליד המיכל. זה היה קאראבין צ'יאוטומטי, קל ונייד.

היה עליה לדאוג לחלוקה צודקת של המים. כמה כבשים טיפשות פשוט סרבו להסתלק מהמים. טליה קטנה קפצה לתוך השוקת, רב- צה במים והביטה בעיניים לווענות לחברותיה המצטופפות מסביב. הדסה גערה בכבשים, דחפה אותן, הרימה יד באיום, הפליטה בררררר ארוך.

יצורים מזוירים הכבשים האלה. הולכות ואוכלות מבוקר עד ערב. ככל שיאכלו יותר לכן ילך חלבן וירבה. אבל יש ונכנסת בהן רוח שטוס וטישטוש של עייפות, והן נעצרות וטוסקות לאכול. זה קורה ביתוד בשעות החמות. אז הן מצטופפות לגוש אחד, נדח- פות זו לצידה של זו, מורידות ראשן ומנמ- נמות. קשה אז להזיז אותן. שום סיתוי שבי עולם לא יניע אותן לקום. אבל הן חייבות לאכול, ואסור להן להירדם.

קידומטר מן הגבול: בחדר-הילדים מגישה זהבקה את ארוחת-הערב. ההגנה על שמונה הבנות של המשק, שאין בו בנים, היא ראש הדאגות של מערכת השמירה הלילית.

בשדה אוכלים טוב. פעם היו מקבלים כש- דה בדיוק כמו בבית, האקונומית לא הבינה מדוע צריכים לאכול בשדה מנות כפולות. בחרו אקונומית חדשה, אורה שבעלה עובד בשדה. ומאו האוכל בשדה בסדר. ככלל, אורה יש לה לב של זהב.

הדסה כיוונה את העדר לשדות חדשים, ש- טרם נאכלו. היא השתעשעה עם שלומית, העז היחידה בעדר. פעם הופיעה לבדה מע- בר לגבול. היא פיתחה לה רגשי עליונות על הכבשים. יש בעדר עוד גדי קטן. תפסו פעם איזו עז של ערבי. ועד שבא זה לקחתה, המ- ליטה העז גדי שנשאר כבר בעדר.

השמש ליהטה ושינפה את פניה של הדסה.

ידה לעבר הכבשה. זה לא עזר. מספיק יהיה להניע כבשה אחת ולמסכה, כדי שהאחרות ילכו אחריה. הדסה ניסתה לגרש אותן מסבי- בות המיכל. הכבשים החשדניות סרבו לזוז, מחשש פן תקבלנה האחרות מים שעה שתי- לכנה. לבסוף היתפתחה כבשה תמימה ונעה אחרי הדסה. כל העדר קם, החל לנוע ולאכול.

הרים מביאים לשרה. כשמסתור- בבנים עלידי הבית, חוזרים בצהריים ונו- תנים לעדר לנוח שעה בדיר. אולם כשרוצים לנצל את השלף בשדות הרחוקים, יוצאים לכל היום. בקיץ אפילו נודדים לימים שלמים צפונה, לשטחי מרעה חדשים.

מיבצר מנותק: המקלט טעון, דרוך ונצור. לידו שוכב מזכיר המשק, שמוליך. עם רדת החשיכה הופך המשק למשלט. השמי- רה היא מעמסה עצומה על סיוור העבודה.

היא היתה לבושה מכנסיים קצרים, חולצה חסרת שרוולים וכובע שמבל ממנו הציצו צצוות שיער בהיר, עטופים בכד כחול. היה חם והיא הסירה את החולצה, טיליה בגופיה.

שבילה כבר עמד היום להיגמר. שמוליק העיר אותה קצת אחרי שלוש בלילה. בחוץ היה קור כלבים, והיא רצה ל- דיר כדי לחמם את עצמה. בדיר פגעו כבשים, מישהו הדליק כמה פנסי לוכס. הוא לא היה הדיר הכי משוכלל בארץ, אך כאשר זוכרים שעוד לפני שנה-שנתיים הסתובבו כל בעלי החיים בחצר המשק, סירו בצותא במטבח ובחדרי המגורים, אז גם זה טוב.

חוץ מזה, העדר הוא אחד הטובים בין עדי- רי הטליות. האדם מצליח להערים על הטבע. הוא למד לסחוט מהכבשים את חלבן במשך הצי שנה ויותר לאחר ההמלטה. למדו גם איך להגביר את היצור. כבשה רגילה נותנת עד 150 ליטר חלב. אפשר להגיע עם כבשים מ- טופחים עד שבע מאות ליטר לשנה. הכבשים החולבות מסומנות בכתמים כח- לים על צמרן, להבדיל מאלו היבשות. לאור הלוכס, רכנה הדסה על גבי שרפרף, עברה מכבשה לכבשה, חלבה אל תוך הדלי. אחרי החליבה, צריך היה לשתוף את הדיר ולנקו- תו עד שיבריק. רק אחר כך יצאה למרעה. אחד החברים בא להחליף את הדסה. היא מסרה לו את הרובה, סיפרה שהמים אולו מי המיכל ולא כדאי להביא את הכבשים לסבי- בתו. אחר נעלמה בין השדות בדרך הביתה למקלחת.

אחרי הבקר: תמונה אופיינית מטכסט הישראלית, כפי שנקראת גזרת להב. מימין נהג דן, מבין המתנדבים לביצורים, שנתגלה כבוקר מאומן.

לפני הצאן: הדסה הרועה היא מלכת-היופי של משק להב. לפניה קרובות היא לבדה בקרבת הגבול, מזוינת רק בקאראבין.